

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

***X Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**09 листопада 2023 року
м. Полтава**

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету:

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

Рудик Володимир – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Коваленко Вікторія – доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи Одеського національного економічного університету;

Кришталь Галина – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Стамат Вікторія – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та маркетингу, заступник декана обліково-фінансового факультету з навчальної роботи Миколаївського національного аграрного університету;

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету;

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

Лега Ольга – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. 386 с.

У збірнику надруковані матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 448 від 01.11.2023 р.

© Колектив авторів, 2023 рік

© Полтавський державний аграрний університет

коефіцієнтів, значення яких має наближатися до нуля: синхронності надходження та витрат грошових потоків, рівномірності надходження та витрат грошових коштів, синхронності надходження та витрат грошових коштів, рівномірності надходження та використання грошових коштів.

Диспропорції та неритмічність надходження і витрачання грошових коштів обумовлюють негативні зміни платоспроможності підприємства. Тому для упередження та своєчасного реагування на наслідки небажаних змін в процесі аналізу грошових коштів та їх руху досліджується також ліквідність грошових потоків та їх відповідність формування прибутку на підставі коефіцієнтів: ліквідності та ефективності грошового потоку, реінвестування чистого грошового потоку, руху грошових коштів в результаті операційної діяльності, грошового покриття виплат по відсотках, грошового покриття короткострокових боргів, відношення грошового потоку від операційної діяльності до загальної суми боргу, достатності грошового потоку. Результатом динамічного аналізу на підставі визначених коефіцієнтів є ідентифікація ресурсів, які підприємство може мобілізувати для виконання своїх зобов'язань.

На завершення слід зазначити, що в умовах сучасних викликів залишки грошей є найбільш інфляційно незахищеною частиною майна підприємства. Розв'язанню завдання збереження реальної вартості грошей буде сприяти: підтримка залишку грошей в межах встановленого нормативу та негайне використання для придбання запасів або фінансових вкладень «вільних» залишків, що перевищують встановлений норматив; оптимізація складу грошових коштів за видами валюти, віддаючи перевагу стійким конвертованим валютам.

Література:

1. Кащена Н.Б. Економічний аналіз в інформаційній системі управління бізнесом: мейнстрим-тенденції та методичний інструментарій. *Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса : ОНЕУ, 2023. С. 266-267.

2. Кащена Н.Б., Гаркуша Н.М., Сидорова Т.О., Лисак Г.Г. Аналіз господарської діяльності підприємства : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2014. 537 с. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/33887>.

**Єфремов Арсен, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Наталія Аверчева, к. е. н., доцент,
доцент кафедри соціальних та поведінкових наук
Херсонський державний аграрно-економічний університет**

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

В умовах геополітичних криз та економічних викликів на державному рівні важливо забезпечувати баланс між заходами, спрямованими на захист

національних інтересів і підтримкою бізнесу, який виступає ключовим гравцем в забезпеченні стабільності та економічного зростання країни. При цьому державне регулювання може мати як позитивний, так і негативний ефект.

Державне регулювання – це сукупність інструментів, за допомогою яких держава встановлює вимоги до підприємств і громадян, набір здійснюваних державними структурами заходів, направлених на контроль за поведінкою індивідів або груп, які потрапляють під контроль цих структур [1]. Таким чином, держава, на основі різних інструментів, може регулювати діяльність людей, в тому числі, підприємництва. Уряд застосовує різні методи, в залежності від засобів впливу, наприклад: правові, адміністративні, економічні, соціальні та пропагандистські. При здійсненні такого втручання головне - дотримуватися принципу, щоб держава не отримала надлишкового контролю, адже це може підвищити корупційні ризики та врешті, погіршити інвестиційний клімат, викликати стагнацію та навіть відтік інвестицій.

Необхідність державного регулювання підприємницької діяльності в умовах трансформації та нестабільності обумовлена низкою чинників, а саме: важливістю формування ринкової економіки підприємницького типу; значенням становлення вітчизняного підприємництва для розвитку національної економіки та суспільного життя країни; відсутністю нормальних макроекономічних умов для бізнесу; складністю і тривалістю процесу переходу від адміністративно-командної до соціально орієнтованої ринкової економіки.

Посилення реального впливу державного регулювання на підприємництво відбулося на початку повномасштабного вторгнення росії на територію України, коли Уряд терміново вживав короткострокових заходів, зокрема:

- надання пільг для платників податків, які перебувають на спрощеній системі оподаткування, завдяки чому платники єдиного податку 1-ї та 2-ї групи отримали право не сплачувати єдиний податок та не заповнювати декларацію за цей час, крім того, було зменшено ставку єдиного податку для 3-ї групи до 2% [2];

- для спрощення і прискорення забезпечення армії, було внесено зміни до процедури публічних закупівель, зокрема, Уряд дозволив замовникам купувати товари без використання Prozorro, тобто напряму, не включати ці закупівлі до річного плану [3];

- для прискорення ввозу продуктів із-за кордону та скорочення бюрократії Кабмін дозволив імпортерам не перекладати українською мовою маркування харчових продуктів як для продажу, так і для гуманітарної допомоги [4];

- було введено тимчасове обмеження на експорт низки товарів (деякі види добрив, велика рогата худоба та її м'ясо, жито, овес, гречка, просо, цукор, сіль, яйця, кукурудза та олії) шляхом впровадження нульових експортних квот [5, 6].

Наведені дані свідчать, що Уряд України здійснив цілий ряд заходів ще на початку повномасштабного вторгнення задля максимального збереження підприємницьких структур, підтримки їх діяльності, відкриття «другого

фронту». В країні було розуміння, що бізнес, який не сплачує податки певний час – краще, ніж той, який не витримає фінансового навантаження й закритися. Такими діями Уряд свідомо обмежував надходження фінансових ресурсів до бюджету, проте намагався, найперше, захистити населення від можливої продовольчої кризи та, врешті, покращити забезпечення армії та підвищити підприємницькі можливості.

Підсумовуючи, слід відзначити, деякі заходи Уряду, наприклад такі як введення тимчасового обмеження на експорт шляхом впровадження нульових експортних квот, можуть нести негативну складову для підприємств, які орієнтовані на експорт, однак забезпечують внутрішній ринок і гарантують продовольчу безпеку. В той же час, Уряд має необхідні інструменти підтримки бізнесу і використовує їх, задля максимального збереження бізнес-структур і підвищення їхньої платоспроможності. Тому, державне регулювання важливе як особлива складова підтримки підприємців і має значний вплив на фінансовий стан бізнес-структур.

Література:

1. Державне регулювання. *Вікіпедія*. URL: <http://surl.li/mrfve> (дата звернення 28.10.2023).

2. Податки під час війни. *Офіційний портал, Державна податкова служба України*. URL: <http://surl.li/geeip> (дата звернення: 29.10.2023).

3. Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 169: Постанова КМУ від 05.03.2022 р. № 201. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»*. URL: <http://surl.li/mrws1> (дата звернення: 30.10.2023).

4. Про заходи щодо забезпечення в умовах воєнного стану безперебійного постачання імпортованих харчових продуктів і кормів: Постанова КМУ від 09.03.2022 р. № 234. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»*. URL: <http://surl.li/mrwss> (дата звернення: 30.10.2023).

5. Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1424: Постанова КМУ від 12.03.2022 р. № 259. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»*. URL: <http://surl.li/mrwsx> (дата звернення: 30.10.2023).

6. Про внесення змін у додатки 1 і 5 до постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1424: Постанова КМУ від 05.03.2022 р. № 207. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»*. URL: <http://surl.li/mpvlp> (дата звернення: 30.10.2023).

*Дар'я Дудко, здобувач вищої освіти
факультету фінансів та банківської справи
Одеський національний економічний університет
ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА БАНКІВ В ПЕРІОД НЕВИЗНАЧЕНОСТІ 102*

*Володимир Думчиков, аспірант;
Марина Глізнуца, к.е.н., доцент, професор кафедри економіки бізнесу;
Петро Перерва, д.е.н., професор,
завідувач кафедри економіки бізнесу
Національний технічний університет «ХПІ»
ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ТА
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА 104*

*Руслан Дутчак, к.е.н.,
в. о. директора Навчально-наукового юридичного інституту;
Євген Лапченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр
Державний університет економіки і технологій
КІБЕРБЕЗПЕКА В ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ ОБЛІКУ
ПІДПРИЄМСТВ 106*

*Олександр Дюжєв, аспірант;
Андрій Косенко, к.е.н., доцент, професор кафедри економіки бізнесу;
Петро Перерва, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу
Національний технічний університет «ХПІ»
СУТНІСТЬ КОМЕРЦІЙНОЇ СПРИЙНЯТЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙ 108*

*Дар'я Єременко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Наталія Кащена, д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Державний біотехнологічний університет
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ
КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВА 110*

*Єфремов Арсен, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Наталія Аверчева, к. е. н., доцент,
доцент кафедри соціальних та поведінкових наук
Херсонський державний аграрно-економічний університет
ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА РОЗВИТОК
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ 112*